

Návrh na predĺženie obdobia realizácie projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov

Vláda SR svojim uznesením č. 178 z 31. marca 2020 schválila „Návrh podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenie ich následkov“, na základe ktorých Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny realizuje projekt Prvá pomoc, ktorého cieľom je podpora udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov.

Následne uznesením vlády SR č. 219 zo 14. apríla 2020 schválila „Návrh na zmenu podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov“, ktorým boli podmienky projektu doplnené o ďalšie dve opatrenia a ďalej uznesením vlády SR č. 306 z 20. mája 2020 „Návrh na predĺženie obdobia realizácie projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov“, ktorým sa predĺžilo obdobie realizácie projektu na mesiace jún a júl 2020.

Realizácia samotného projektu Prvá pomoc je v schválená na obdobie od 13. marca 2020, t.j. odo dňa zakázania niektorých prevádzok na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia, do 31. júla 2020. Projekt Prvá pomoc sa začal realizovať 6. apríla 2020 a do konca mesiaca boli postupne spustené všetky 4 opatrenia. Aktuálne, k 02. júlu 2020, je uzatvorených 114 879 dohôd na podporu 537 314 zamestnancov alebo SZČO v celkovej sume 368 603 438 eur.

Aj napriek pozitívnemu vývoju epidemiologickej situácie na Slovensku a postupnému uvoľňovaniu opatrení zavedených v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19, negatívne dopady tejto situácie na spoločnosť, zamestnanosť, trh práce a s tým súvisiace dopady na existenciu pracovných miest, resp. potrebu udržania pracovných miest, naďalej vážne pretrvávajú. Podľa makroekonomických prognóz Inštitútu finančnej politiky (jún 2020) slovenská ekonomika v dôsledku globálnej pandémie klesne v roku 2020 o 9,8 %.

Z týchto dôvodov preto považujeme za dôležité aj naďalej, po uplynutí mesiaca júl 2020, pokračovať v poskytovaní finančnej kompenzácie zamestnávateľom a samostatne zárobkovo činným osobám zasiahnutých mimoriadnou situáciou. Predĺženie obdobia realizácie projektu podporí stabilizáciu podnikateľského prostredia, ktoré je významne ovplyvnené negatívnymi faktormi, akými sú zníženie odbytu v dôsledku možného zrýchlenia šírenia nákazy v letných mesiacoch. Zamestnávateľom sa tak vytvorí rozhodovací priestor pre udržanie pracovných miest a lepšie plánovanie zdrojov i napriek ďalším očakávaným výkyvom v ekonomike. Cieľom tohto návrhu je preto predĺženie obdobia realizácie tohto projektu v ideálnom prípade až do konca roka 2020, teda do času kým vláda Slovenskej republiky schváli návrh zákona o zavedení trvalého mechanizmu podpory skrátenej pracovnej doby tzv. Kurzarbeit.

Predpokladané výdavky na podporu udržania zamestnanosti v projekte Prvá pomoc v prípade predĺženia realizácie projektu o ďalšie dva mesiace predstavujú sumu 133 784 198 eur a v prípade jeho predĺženia do konca roka 2020 sumu 273 568 846 eur. V oboch alternatívach sú tieto výdavky v rámci schváleného finančného limitu 1,3825 mld. v zmysle uznesenia vlády SR č. 219 zo 14. apríla 2020. Odhad vývoja potreby finančných prostriedkov zohľadňuje aktuálnu

makroekonomickú prognózu NBS a odzrkadľuje vývoj čerpania pomoci za mesiace marec až máj 2020.